

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/33423
G.K.12

11-11-2020

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- 35905
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/33423)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/09/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.705223 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Aytun ÇIRAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/33423 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7-33423 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AYTUN ÇIRAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI

DÖNEM
27-3

ESAS NO
7/33423

Sorular:

21 Ağustos 2020 tarihinde Cumhurbaşkanı Sn. Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılan açıklamada, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından Tuna-1 olarak bilinen Sakarya Gaz Sahası'nda 320 milyar metreküp doğal gaz rezervi bulunduğu kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanı, söz konusu keşfin ülkemiz açısından “tarihi bir müjde” olduğunu belirterek, 2023 yılında Karadeniz gazını milletimizin kullanımına sunmayı hedeflediklerini ifade etmiştir. Sayın Cumhurbaşkanı konuşmasında ayrıca, Tuna-1 sahasında 20 Temmuz tarihinde başlayan sondaj çalışmalarının devam ettiğini ifade ederek, tespit kuyularının da önümüzdeki günlerde açılacağını belirtmiştir.

Bu çerçevede;

- Tuna-1 sahasında sondaj çalışmaları devam etmekteyse ve tespit kuyuları henüz açılmamış ise, Sayın Cumhurbaşkanı tarafından açıklanmış olan 320 milyar metreküp bilgisi hangi bilgiye/veriye dayanarak kamuoyuyla paylaşılmıştır? Sayın Cumhurbaşkanı bu veriler konusunda ilgili kurum veya Bakanlıklarca yanıtlanmış olabilir mi?
- Açıklanan rezerv, hangi teknik esaslara göre hesaplanmıştır? Uzun süreli akış ve basınç testleri yapılmış mıdır?
- Tuna-1 sahasında devam eden sondaj faaliyetlerinin toplam maliyeti ne kadar olacaktır?
- İspatlanmış rezerv miktarının ne kadar olacağı tahmin edilmektedir?
- Bahse konu gazın çıkartılması için öngörülen toplam yatırım tutarı ne kadar olacaktır? TPAO bu maliyeti karşılayacak bütçeye sahip midir?
- TPAO'ya tahsisli Tuna-1 sahasının bulunduğu blokta TPAO bugüne kadar bütün yükümlülüklerini yerine getirebilmiş midir?
- Sayın Cumhurbaşkanı tarafından ortaya koyulan 2023 hedefi ne kadar gereklidir? 2023 yılına kadar tespit kuyularının tamamlanması, yüzer üretim platformlarının tesis edilmesi ve yüzey tesislerinin tamamlanması mümkün müdür? Bu hedefin gerçekleştirilebilir olmadığı konusunda TPAO ve Bakanlığınız tarafından kendisine bilgi verilmiş midir?
- Bahsedilen rezervin Sayın Cumhurbaşkanı tarafından açıklandığı gibi 2023 yılında iç piyasaya sunulmasında başarılı olunması halinde, gazın birim maliyetinin ne kadar olacağı tahmin edilmektedir?
- Ülkemizde bu derinlikte gaz üretimi yapabilecek platformlar var mıdır? Bu tür platformlar mevcut değilse, gazın üretilmesi için hangi yüzer platformla anlaşma yapılması planlanmaktadır?
- Denizlerimizdeki arama ve inceleme çalışmalarında kullanılmakta olan 3 sondaj ve 2 sismik geminin satın alma bedelleri ne kadardır?
- Her bir gemide kaç kişi çalışmaktadır?
- Söz konusu gemilerin yıllık işletme giderleri ne kadardır?
- Gemilerde kaç yabancı personel çalışmaktadır? Bu yabancı personellere ödenen giderlerin yıllık toplam tutarları ne kadardır?
- Sondaj ve sismik gemilerinin işletilmesi ile ilgili taşeronluk sözleşmeleri mevcut mudur? Bu sözleşmeler kimlerle imzalanmıştır?
- Denizlerimizdeki mevcut ve planlanan arama ve üretim faaliyetleri hangi finansman modeliyle finanse edilmektedir ya da edilmesi planlanmaktadır?

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AYDUN ÇIRAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

**DÖNEM
27-3**

**ESAS NO
7/33423**

Cevaplar:

Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan doğal gaz miktarı; Karadeniz'deki Sakarya Sahası Tuna-1 kuyusunda öncelikli olarak hedeflenen ilk iki rezervuar seviyesine ait olup, bahse konu rezerv gerekli tüm testler (elektrik loglar, basınç ve mini Drill Stem Test (DST) testleri) tamamlandıktan sonra kuyudan elde edilen kapsamlı veriler ışığında hesaplanmıştır.

Kuyuda sondaj devam ederken keşfedilen rezervin hesaplanması için gereken tüm teknik çalışmalar endüstri standartlarında yapılmıştır. Rezerv hesabı için gerekli olan 3 boyutlu sismik veri setine dayalı haritalar ile her türden ve sayıda numuneler bahse konu kuyudan (elektrik log çalışması sonrası elde edilmiş petrofizik loglar, kırıntı, karot örnekleri, formasyon testleri sonrası elde edilmiş basınç ve mayi örnekleri) yüksek kalitede temin edilmiştir.

"Milli Enerji ve Maden Politikası" doğrultusunda; gerek Sakarya sahasının üretime alınması, gerekse yeni arama kuyularının açılması kapsamındaki denizlerde yürütülen faaliyetlerdeki maliyetlerde ciddi oranda düşüşler oluşturulmuştur.

Tek kuyudan elde edilen verilere göre hesaplanan sahanın rezerv tahmini Kamuoyuna açıklandığı üzere 405 milyar m³ olup, gazın çıkarılması ile ilgili bütçelendirme çalışmaları devam etmektedir.

Tuna-1 kuyusunun bulunduğu ruhsat alanında Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin tamamı belirlenen tarihlerden önce yerine getirilmiştir.

Sakarya sahasında keşfedilen doğal gazın 2023 yılında üretime alınması konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. Gerek yakın coğrafyamızda, gerekse dünyada benzer nitelikteki sahaların üretim planlamaları ve uluslararası uygulamalar hedeflenen tarihin gerçekçi olduğunu göstermektedir.

Doğalgaz, değeri serbest piyasada belirlenen bir emtia olmakla birlikte, Sakarya sahasında keşfedilen doğal gazın maliyetinin ve tüketime sunulacak olan gazın fiyatının; gerek teknik nitelikleri itibarıyla gerekse sahanın tamamen TPAO uhdesinde ve Türkiye pazarına kolayca ulaşabilecek bir konumda bulunması sebepleriyle uluslararası piyasa koşullarına kıyasla oldukça düşük olacağı öngörülmektedir.

Sakarya doğal gaz sahasının rezervuar üretim parametreleri belirlendikten sonra, bu parametrelere uygun olan üretim konseptine karar verilerek gerekli yatırımlar yapılacaktır.

Bahse konu sondaj gemileri; endüstrinin dünya genelinde içinde bulunduğu durağanlıktan faydalanılarak en uygun maliyetle satın alınmıştır.

Derin deniz sondaj gemilerinde çalışan yaklaşık 200-210 kişi olup, operasyonun niteliğine göre bu sayı değişiklik göstermekte ve söz konusu gemiler endüstri uygulamalarına kıyasla rekabetçi fiyatlar ile en düşük maliyetle işletilmektedir.

Gemilerde farklı uzmanlıklarda personel bulunmakta olup, yerleştirme çalışmaları başarılı ve hızlı bir şekilde devam etmekte ve sondaj operasyonlarında azami ölçüde yerli personelden istifade edilmektedir.

Gemiler dünya genelinde endüstri pratiği seviyesinde uygulamalar ile işletilmekte ve gerek personel gerekse hizmet alımlarında yerli ve milli hassasiyet ön planda tutulmaktadır.

Bugüne kadar kara ve denizlerimizde gerçekleştirilen tüm arama ve üretim faaliyetleri, TPAO gelirleri ile finanse edilmektedir.